

ЗАТВЕРДЖУЮ

Професор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

А. М. Мартиненко А. М. Мартиненко

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності

103 Науки про Землю

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Філософія**» для студентів **спеціальності 103 Науки про Землю** першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Геологія нафти і газу» 2024 року

Розробник: Савоньва Г. І., д. філос. н., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства

Погоджено

Гарант освітньої програми

Андрій ЯГОЛЬНИК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства, культури та документознавства

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства

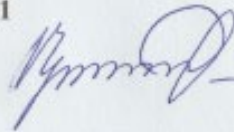
Ірина ПЕРЕДЕРІЙ

«28» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика Навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>10 «Природничі науки»</u>	Обов'язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність <u>103 «Науки про Землю»</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й
		Семестр
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	6-й
		Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		14 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
60 год.		
Індивідуальна робота:		
0 год.		
Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є набуття студентами знань про специфіку філософії як світогляду людини щодо буття навколишньої дійсності та сенсу життя людини, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.

Завдання дисципліни спрямовані на формування у студентів таких **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.

К01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К27. Здатність критично аналізувати інформацію, оцінювати основні негативні фактори впливу на навколишнє середовище та основні методи захисту довкілля, охорони праці та безпеки життєдіяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Базується на знаннях отриманих під час вивчення дисципліни «Історія України та української культури».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є вироблення у студентів умінь абстрактного та критичного мислення, філософського аналізу, роботи з текстом, веденню філософських та наукових дискусій, тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими програмними результатами навчання:

ПР 20. Враховувати при прийнятті рішень основні фактори впливу на навколишнє середовище і основні методи захисту довкілля, охорони праці та безпеки життєдіяльності; формувати науково-критичне мислення, фізичну культуру особистості.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
------------	---------------	--------	---------------------	-----------------------

90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що іформуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Філософія» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення семінарських занять);

- виконання персональних завдань науково-дослідницького характеру з метою розкриття додаткових питань у межах теми семінарського заняття;

- екзамен, що складається зі стандартизованого письмового тестування й теоретико-практичних завдань, що потребують письмового розкриття для підсумкової оцінки успішності засвоєння студентами навчального матеріалу.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ГАЛУЗІ ФІЛОСОФСЬКОГО ЗНАННЯ

Тема 1. Філософія як специфічний тип знання. Проблеми онтології.

Проблема визначення філософії. Світогляд та його історичні типи. Предмет і метод філософії. Філософія та наука: спільні та відмінні риси.

Проблеми буття в філософії: історія становлення та сучасні уявлення. Матерія, її властивості, атрибути та основні форми існування. Сутність, походження і характерні риси свідомості. Філософія свідомості. Філософія психології. Структура і функції свідомості.

Семінарське заняття № 1.

Тема 2. Проблеми гносеології та епістемології. Діалектика та метафізика.

Проблема пізнання в історії філософії. Теорія пізнання та її основні проблеми. Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне у науковому пізнанні. Проблема істини у науковому пізнанні. Логіка, методи і форми наукового пізнання. Наука як предмет філософського осмислення. Філософські проблеми наукового методу. Проблема індукції та спроби її розв'язання. Верифікація та фальсифікація.

Діалектика як загальна концепція розвитку: сутність та основні принципи. Метафізика та її різновиди. Поняття і система законів діалектики. Основні закони діалектики: сутність, зміст.

Семінарське заняття № 2.

Тема 3. Філософська антропологія.

Людина та її походження як предмет філософії. Соціальні ролі особи. Людина і суспільство. Права і свободи як критерій суспільного прогресу. Сенс життя людини. Філософські проблеми життя та смерті людини. Філософська проблема свободи людини: негативна та позитивна свобода, свобода совісті та свобода слова.

Семінарське заняття № 3.

Тема 4. Основи соціальної філософії.

Що таке соціально-політична філософія? Проблема рівності у соціальному та політичному вимірах: рівний розподіл благ та можливостей, демократія (пряма та посередницька). Концепції індустріального і постіндустріального, технотронного та інформаційного суспільства. Критика демократії. Спроби філософського обґрунтування та виправдання права держави на обмеження свободи, застосування сили і покарання. Право громадян на прояв громадянської непокори. Суспільство як соціальна система і основа життєдіяльності людини: сутність і зміст. Економічна, соціальна, політична, духовна сфера суспільства: поняття, зміст. Цінності: поняття, класифікація і роль у житті суспільства. Суспільний прогрес: поняття, фактори і критерії.

Семінарське заняття № 4.

Тема 5. Філософія релігії. Актуальні проблеми релігієзнавства.

Проблеми дослідження філософії релігії. Ідея Бога. Проблема доведення та аргументи щодо існування Бога. Проблема зла та теодицея. Віра та розум: проблема співвідношення. Філософські спроби пояснення чудес. Проблема смерті у філософії. Релігієзнавство як галузь гуманітарного знання. Сутність і походження релігії, її місце в житті суспільства. Основні риси і особливості світових релігій. Світові релігії: буддизм, християнство, іслам. Нетрадиційні релігійні культури. Класифікація нових релігійних культів.

Семінарське заняття № 5.

Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ.

Тема 6. Сучасна світова філософія.

Головні тенденції сучасної філософії. Основні філософські школи ХХ-ХХІ ст. Ірраціоналістично-гуманістичний напрям у сучасній філософії. Позитивістські тенденції в сучасній світовій філософії. Постмодернізм та його представники. Особливості розвитку української філософії у ХХ – ХХІ ст.

Семінарське заняття № 6.

Тема 7. Глобальні проблеми сучасності та перспективи розвитку.

Основні глобальні проблеми сучасності. Римський клуб та ідея суспільства збалансованого розвитку. Глобалізація та антиглобалізм. Концепція кінця історії Ф. Фукуями. Проблеми міжцивілізаційних відносин у сучасному світі. Цивілізаційний підхід до розуміння історії. Концепція конфлікту цивілізацій С. Хантінгтона. Екологічні проблеми сучасності в розрізі філософських міркувань. Проблема війни та миру в сучасній філософії. Смісл майбутнього. Типи прогнозів майбутнього та їх достовірність.

Практичне заняття № 7.**Тема 8. Етичні, економічні та управлінські проблеми сучасності.**

Актуальні проблеми сучасного етичного знання. Філософія економіки як галузь соціального знання. Теорія стадій економічного розвитку і постіндустріальне (інформаційне) суспільство. Сучасні філософсько-економічні концепції. Людина як носій економічних відносин. Гроші як об'єкт філософського аналізу. Етика бізнесу. Сутність smart економіки. Філософія управління. Філософія самоменеджменту.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Галузі філософського знання.						
Тема 1. Філософія як специфічний тип знання. Проблеми онтології.	12	2	2			8
Тема 2. Проблеми гносеології та епістемології. Діалектика та метафізика.	12	2	2			8
Тема 3. Філософська антропологія.	12	2	2			8
Тема 4. Основи соціальної філософії.	12	2	2			8
Тема 5. Філософія релігії. Актуальні проблеми релігієзнавства.	8	2	2			4
Разом за змістовим модулем 1.	56	10	10			36
Змістовий модуль 2. Основні проблеми сучасної філософії						
Тема 6. Сучасна світова філософія.	12	2	2			8
Тема 7. Глобальні проблеми сучасності та перспективи розвитку.	12	2	2			8
Тема 8. Етичні, економічні та управлінські	10	2				8

проблеми сучасності.						
Разом за змістовим модулем 2.	34	6	4			24
Усього годин	90	16	14			60

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
1	Становлення філософії та її роль у житті суспільства. 1. Передумови походження філософії. Протофілософія. 2. Структура й специфіка філософського знання. Функції філософії. 3. Історичні етапи та закономірності розвитку філософії. 3. Сутність і зміст сучасного філософського вчення про матерію. 4. Філософія матеріалізму. Основні матеріалістичні напрямки. 5. Найвпливовіші аргументи проти матеріалізму в сучасній філософії свідомості.	2
2	Філософські проблеми науки та наукового пізнання. 1. Проблема пізнання в історії філософії. 2. Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне у науковому пізнанні. 3. Проблема істини у науковому пізнанні. 4. Логіка, методи і форми наукового пізнання. 5. Наука як предмет філософського осмислення. 6. Основні закони діалектики та специфіка їх прояву.	2
3	Філософське вчення про людину і його значення для теорії та практики. 1. Проблема людини в історії філософії. 2. Біологічне й соціальне в людині. 3. Проблема свободи вибору, свободи волі та прав людини. 4. Проблеми сутності та сенсу людського життя. 5. Філософські проблеми життя та смерті людини.	2
4	Соціально-філософська концепція суспільства. 1. Суспільство як соціальна система й основа життєдіяльності людини: сутність і зміст. 2. Економічна сфера суспільства: поняття, зміст. 3. Соціальна сфера суспільства: поняття, зміст. 4. Політична сфера суспільства: поняття, зміст. 5. Сфера духовного життя суспільства: поняття, зміст. 6. Цінності: поняття, класифікація і роль у житті суспільства. 7. Суспільний прогрес: поняття, фактори, критерії.	2
5	Актуальні проблеми релігієзнавства, їхнє значення для теорії та практики. 1. Релігієзнавство як галузь гуманітарного знання: предмет, завдання, функції. 2. Релігія: сутність і походження релігії, її місце в житті суспільства. 3. Світові релігії: загальна характеристика та особливості віровчення. 4. Нетрадиційні та сучасні релігійні культури. 5. Історія формування релігій і церков в Україні. 6. Вплив релігійних організацій і церков на соціальну, політичну та духовну сферу життя суспільства.	2
6	Головні школи та течії сучасної філософії. 1. Філософія життя. 2. Позитивізм та аналітична філософія.	2

	3. Прагматизм. 4. Фрейдизм. 6. Екзистенціалізм. 6. Феноменологія. 7. Філософія постмодернізму. 8. Філософські погляди українців: В. Липинського, Г. Костельника, М. Шлемкевича та В. Вернадського.	
7	Глобальні проблеми людства через призму філософії. 1. Проблема майбутнього людства. Передбачення майбутнього та його достовірність. 2. Екологічні проблеми та методи їх усунення. Проблема освоєння природних ресурсів і техногенні катастрофи. 3. Проблема війни і миру. Міжнародний тероризм. 4. Проблема споживання та соціального розшарування сучасного суспільства. 5. Проблема науково-технічного прогресу та забезпечення основних прав і свобод людини. 6. Всесвітні пандемії від чуми до COVID-19: природа проти людини чи людина проти людини.	2
	Усього	14

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
	Практичні заняття не передбачені	

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання

для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
1	Проблема визначення філософії. Зв'язок філософії з іншими сферами людського життя та інтелектуальної активності людини: релігією, наукою, мистецтвом. Філософія і міфологія.	5
2	Антична філософія. Загальна характеристика античної філософії: хронологія та топологія. Рання грецька філософія. Класична грецька філософія: Сократ, Платон, Аристотель та його учні. Філософія у добу Еллінізму.	5

3	Філософія у добу Середньовіччя. Загальна характеристика періоду Середньовіччя. Рання християнська писемність й феномен апологетів. Грецька та латинська патристика. Бл. Августин: особистість та вчення. Схоластика та схоластична філософія. Візантійська філософія.	5
4	Філософія у Новий час. Загальна характеристика доби та філософії Нового часу. Головні філософські питання. Емпірична філософія. Раціоналістична філософія. Філософія у добу Просвітництва. Національні особливості філософії у добу Просвітництва: Англія, Шотландія, Франція, Німеччина, Україна. Філософія Д. Юма. Т. Рід і шотландська школа здорового глузду.	5
5	Філософія у XIX ст. Загальна характеристика філософії XIX ст. Неаристотелізм та неотомізм XIX ст. Утилітаризм та прагматизм. Філософія психоаналізу. «Філософія життя» XIX ст. Сучасна філософія. Загальна характеристика сучасної філософії. Феноменологія та герменевтика. Позитивізм. Британсько-американська аналітична філософія. Екзистенціальна філософія й екзистенціалізм. Структуралізм та пост-структуралізм (постмодернізм). Комунікативна практична філософія.	6
6	Критика грецького політеїзму Ксенофаном з Колофону. Раціональні доведення існування Бога. Онтологічний аргумент Ансельма Кентерберійського. П'ять доведень св. Томи Аквіната. Доведення В. Пейлі. Критика раціональних доведень.	6
7	Моральна філософія: підстави етичної нормативності. Прикладна етика. Чи мають тварини права? Політика, справедливість, суспільство.	8
8	Розмаїття визначень поняття «політика» та «держава». Інтерпретації політики та держави у Конфуція, легістів, Платона, Аристотеля та стоїків.	6
9	Зв'язок логіки та метафізики. Теорія пізнання. Філософія мови. Філософські проблеми науки та техніки.	6
10	Сучасні філософські концепції свідомості.	4
11	Науково-технічні революції та зміна наукових парадигм.	4
	Разом	60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються пояснювально-ілюстраційний, репродуктивний методи навчання, а також проблемне викладання, частково-пошуковий (евристичний) метод, методи критичного мислення.

Пояснювально-ілюстративний та репродуктивний методи навчання використовуються під час лекцій, індивідуальних та групових консультацій.

Під час проведення семінарських занять використовуються методи критичного мислення, частково-пошуковий метод.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі

тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Філософія» за видами робіт для здобувачів денної форми навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем							
	Тема 1. Становлення філософії та її роль у житті суспільства	Тема 2. Філософські проблеми науки та наукового пізнання	Тема 3. Філософське вчення про людину і його значення для теорії та практики	Тема 4. Соціально-філософська концепція суспільства	Тема 5. Актуальні проблеми релігієзнавства, їхнє значення для теорії та практики	Тема 6. Головні школи та течії сучасної філософії	Тема 7. Глобальні проблеми людства через призму філософії	Тема 8. Етичні, економічні та управлінські проблеми сучасності
	Семінарське заняття							
	1	2	3	4	5	6	7	
Доповідь	3	3	3	3	3	3	3	
Презентація		1	1	1	1	1	1	
Тестування					2	2	2	
Теза					3	3	3	
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	4	5	5	5	10	10	10	1
Екзамен	50							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами доповіді

Бали	Критерії оцінювання
3	Студент/ка вільно володіє науково-понятійним апаратом, вміє правильно його використовувати під час доповіді, може наводити приклади з посиланням на філософів або інші джерела. Питання розкрито повністю, присутні всі структурні елементи доповіді, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
2	Студент/ка добре володіє науково-понятійним апаратом, може наводити приклади, але потребує допомоги викладача. Питання розкрито повністю, але є порушення структурних елементів доповіді, на рівні аргументація – контраргументація та висновків, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.

1	Студент/ка невпевнено володіє науково-понятійним апаратом, без допомоги викладача не може наводити приклади, плутає філософські категорії під час доповіді та механічно відтворює матеріал без критичного його оцінювання.
0	Відсутність підготовленої доповіді, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання презентації

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконана презентація відповідає темі доповіді студента/ки та створює додаткові візуальні ефекти для аргументації матеріалу.
0,5	Виконана презентація відповідає темі доповіді, але містить зайве нагромадження інформації, що заважає сприймати матеріал цілісно.
0	Презентаційний матеріал відсутній.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 20 = 2,0$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання тези

Бали	Критерії оцінювання
3	Студент/ка самостійно формує тезу, наводить аргументи на її підтвердження з посиланням на сучасні джерела, правильно структурує відповіді на питання по тезі, та спроможний дати 2-3 рекомендації з розглянутого проблемного питання.
2	Студент/ка самостійно формує тезу, але при цьому відсутні посилання на сучасні джерела інформації, невпевнено відповідає на питання по тезі, може дати рекомендації з розглянутого проблемного питання за допомогою викладача.
1	Студент/ка самостійно формує тезу, але при цьому відсутні посилання на сучасні джерела інформації, невпевнено відповідає на питання по тезі або не може дати відповіді на питання по тезі, не може дати рекомендації з розглянутого проблемного питання.
0	Відсутність самостійно сформованої тези, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
----------	------	---------------------

1. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (1×1=1), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2. Практичне завдання	16-20	Завдання розкрито повністю та правильно, відповідь чітка, логічно послідовна, обґрунтована, присутнє посилання на основних філософів (із зазначенням назви філософських трактатів), висновки самостійні з наведенням прикладів, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	11-15	Завдання розкрито правильно, але є 1-2 неточності, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, присутнє посилання на основних філософів, висновки обґрунтовані, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	6-10	Завдання розкрито, однак рішення містить понад 2 неточності, порушена логічність викладу матеріалу, відсутнє або неправильне посилання на основних філософів, у висновках відсутня самостійність, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	0-5	Завдання розкрито з суттєвими помилками, немає посилання на філософів, порушена логічність викладу матеріалу, відсутні висновки, неправильно використані філософські терміни, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. **Поточний контроль.** Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських заняттях (відповіді на семінарських, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і семінарських не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Савонова Г. І. Методичні рекомендації до семінарських занять з дисципліни «Філософія» для студентів першого (бакалаврського) рівня навчання для всіх спеціальностей. Полтава : «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. 21 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Ворбертон Н. Коротка історія філософії. / пер. з англ. А. Марховської. Київ. Наш формат. 2023. 224 с.

2. Гула Р. В. Філософські проблеми наукового пізнання. Навч.-метод. посіб. Харків: ХНУПС, 2021. 228 с.

3. Мозговий Л. Філософія. Кредитно-модульний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 456 с.

4. Філософія: підручник / В. С. Бліхар, М. М. Цимбалюк, Н. В. Гайворонюк, В. В. Левкулич, Б. Б. Шандра, В. Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.

5. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2021. 286 с.

6. Шепетяк О. М., Шепетяк О. Т. Філософія: Підручник. Львів: Місіонер, 2020. 784 с.

7. [S. Abdolmalaki, M. Shahhatami](https://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/626b60637b96a.pdf) Psychology and Philosophy of Mind Philosophy Study, April 2022, URL: <https://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/626b60637b96a.pdf>

8. Sternberg, S. (2011): Modular Processes in Mind and Brain, Cognitive Neuropsychology, 28, pp. 156–208.

Допоміжна

1. Бичко І. Філософія. Навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 648 с.

2. Бойченко І. Філософія : навч. посіб. для дист. навч. Київ : Університет «Україна», 2004. 212 с.

3. Гільдебранд Д. фон. Що таке філософія? / Пер. з англ. Ю. Підлісний. Львів: Колесо, 2008. 244 с.

4. Горлач М. І., Кремень В. Г., Ніколаєнко С. М., Требін М.П. Основи філософських знань: Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 1028 с.

5. Губерський Л. Філософія : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Фоліо, 2018. 621 с.

6. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підручник. Харків : Право, 2013. 432 с.

7. Запорожченко О. В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. Ізмаїл: РВ ІДГУ, 2019. 256 с.
8. Киричок О.Б. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Олександр Борисович Киричок. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 381 с.
9. Кривуля О.М. Філософія: Навчальний посібник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 592 с.
10. Лузан А. Вступ до філософії: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 136 с.
11. Мондін, Баттіста. Підручники систематичної філософії: Том 3. Онтологія і метафізика / Баттіста Мондін; пер. з італ. Б.Завідняка. Жовква: Місіонер, 2010. 284 с.
12. Мондін Баттіста. Підручники систематичної філософії: Том 4. Філософія релігії і теодіцея / пер. з італ. Б.Завідняка. Жовква: Місіонер, 2012. 208 с.
13. Сепетий Д. П. Основні проблеми філософії. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів медичних та фармацевтичного факультетів. Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. 131 с.
14. Синиця А. Філософія : навч.-метод. посіб. Львів : ЛДУФК, 2014. 179 с.
15. Філософія: навчальний посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ: КНЕУ. 2019. 368 с.
16. Штайн Е. Вступ до філософії (Впровадження: Значення і структура твору «Вступу до філософії» Едит Штайн. Клавдія Марієць Вульф) / Пер. з нім. Ілони Терзової. Жовква: Місіонер, 2011. 248 с.
17. Янарас Х. Нерозривна філософія: нариси вступу до філософії / Христос Янарас; переклад з новогрец. А. Чердаклі та Н. Клименко. Київ: Основи, 2000.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Філософія». Режим доступу : <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1158>